

Често задавани въпроси – Регламент на ЕС за обезлесяването

Обезлесяване

Този документ е работен документ, изготвен от службите на Комисията, с цел да предостави информация на националните органи, операторите от ЕС и други заинтересовани страни за прилагането на Регламента на Европейския парламент и на Съвета относно предоставянето на пазара на Съюза, както и износа от Съюза на определени стоки и продукти, свързани с обезлесяването и деградацията на горите и за отмяна на Регламент (ЕС) № 995/2010 (наричан в този документ „Регламентът“, „настоящият Регламент“ или „EUDR“).

Този документ отразява само гледните точки на службите на Комисията. Той не е правно обвързващ и не е ангажиращ за Комисията.

Проследимост

1. Защо Регламентът изисква оператори и търговци, които не са малки и средни предприятия (МСП), да събират географски координати на парцелите земя, където са произведени стоките, и как да стане това?

Проследимостта до парцела земя (т.е. изискването за събиране на географските координати на парцелите земя, където са произведени стоките) е необходима, за да се докаже, че няма обезлесяване на конкретно място. Географската информация, свързваща продуктите с парцела, вече се използва от част от индустрията и редица сертифициращи организации. Дистанционно добиваната информация (въздушни снимки, сателитни изображения) или друга информация (напр. снимка на полето със свързани географски етикети и времеви печати) може да се използва за проверка дали геолокацията на декларираните стоки и продукти е свързана с обезлесяването.

Координатите на геолокацията трябва да бъдат предоставени в декларациите за надлежна проверка, които операторите са длъжни да представят в информационната система преди пускането на пазара на Съюза или износа на продуктите. Следователно това е основна част от Регламента, която забранява пускането на пазара или износа на всеки продукт от обхвата на Регламента, чиито геолокационни координати не са били събрани и представени като част от декларацията за надлежна проверка.

Събирането на координатите за геолокация на парцела може да се извърши чрез мобилни телефони и широко разпространени и безплатни за използване цифрови приложения (напр. Географски информационни системи (GIS)). За парцели земя с площ над 4 хектара, използвани за производство на стоки, различни от едър рогат добитък, геолокацията се предоставя с помощта на полигони, което означава географска ширина и дължина с шест знака след десетичната запетая, за да се опише периметърът на всеки парцел земя. За парцели земя под 4 хектара операторите (и търговците, които не са МСП) могат да използват многоъгълник или единична точка на географска ширина и дължина от шест знака след десетичната запетая, за да осигурят геолокация. Площите, в които се отглежда едър рогат добитък, могат да бъдат описани с геолокационните координати на една точка.

2. Изискванията за проследимост важат ли за всяка партида на внос/износ/търговия със съответните стоки?

Регламентът изисква операторите (или търговците, които не са МСП) да проследят всяка съответна стока до парцела земя на нейния добив, преди да я предоставят или пуснат на пазара или преди да я изнесат. Следователно представянето на декларация за надлежна проверка, която включва информация за геолокация, е изискване при извършване на внос (митнически режим „допускане за свободно обращение“) и износ (митнически режим „износ“), както и при консигнация за транзакции в рамките на пазара на Съюза.

3. Как се процедурира за продукти, търгувани в насипно състояние или комбинирани продукти?

За продукти, търгувани в насипно състояние, като соево или палмово масло, това означава, че операторът (или търговците, които не са МСП) трябва да гарантира, че всички парцели земя, включени в пратката, са идентифицирани и че стоките не се смесват в нито една стъпка от процеса със стоки с неизвестен произход или от райони, обезлесени или деградирани след крайната дата 31 декември 2020 г.

За съответните композитни продукти, като напр. мебели с дървесен компонент (операторът трябва да даде геолокация за всички парцели земя, където са произведени съответните стоки (например дърво), използвани за производствения процес. Съответните стокови компоненти не могат да бъдат с неизвестен произход или/и от райони, обезлесени или влошени след крайната дата.

4. Разрешени ли са веригите за проследяемост при баланс на масата?

Регламентът изисква стоките, използвани за всички продукти, попадащи в обхвата, да бъдат проследими до парцела земя.

Веригите за проследяемост на баланса на масата, които позволяват смесването, на всяка стъпка от веригата на доставка, на стоки от необезлесени земи със стоки с неизвестен произход или стоки от обезлесени земи, не са разрешени съгласно Регламента, тъй като те не гарантират, че стоките, пуснати на пазара на Съюза или изнесени от него, са без обезлесяване. Поради това стоките, пуснати на пазара на Съюза или изнесени от него, трябва да бъдат отделени от стоките с неизвестен произход или от стоките от обезлесени земи, на всяка стъпка от веригата на доставки. Поради това, че баланса на масата не се взема под внимание, не е необходимо пълно запазване на идентичността.

5. Какво се случва, ако една част от пратката е несъответстваща?

Ако част от пратка е несъответстваща, несъответстващата част трябва да бъде идентифицирана и отделена от останалата част, преди пратката да бъде пусната на пазара или изнесена и тази част не може да бъде пусната на пазара или изнесена.

Ако идентификацията и разделянето не могат да бъдат извършени например, защото несъответстващите продукти са били смесени с останалите, тогава цялата пратка е несъответстваща, тъй като не може да се гарантира, че условията на член 3 от Регламента са изпълнени и не може да бъдат пуснати на пазара или изнесени.

Например, когато пратка от насипни стоки, които са били смесени, е свързана с няколкостотин парцела, фактът че един от парцелите земя е бил обезлесен след 2020 г., може да направи цялата пратка несъответстваща.

6. Как да разбираме/какво се има предвид под понятието „парцел“?

„Парцелът“ – обект на геолокация съгласно Регламента – е определен в член 2 като „участък в рамките на един недвижим имот, признат съгласно законите на държавата на производство, който се характеризира с достатъчно еднородни условия, за да позволява оценяването на съвкупно равнище на риска от обезлесяване и деградация на горите, свързан със съответните стоки, произвеждани върху този участък.“

7. Какво се случва с публична или общинска земя, която не попада в понятието „недвижима собственост“?

Регламентът изисква стоките, пуснати на пазара на Съюза или изнесени от него, да са произведени или добити на земята, определена като парцел. Липсата на поземлен регистър или официално право на собственост не трябва да възпрепятства определянето на земя, която де факто се използва като парцел (виж по-долу).

8. Как могат оператори и търговци, които не са МСП, да получат данни за геолокация в държави, където няма регистри на собственост и където земеделските производители например може да нямат документи за самоличност или право на собственост върху земята си? Фермерите могат да събират геолокацията на своите парцели земя чрез мобилни телефони. Те могат да направят това независимо от липсата на поземлен регистър или липсата на документи за самоличност или собственост върху тяхната земя. Не се изисква лична информация от фермерите (освен ако не са директни доставчици на операторите или самите оператори). Геолокацията на земята, която обработват е достатъчна.

Що се отнася до изискването за законност, Регламентът изисква спазване на националните закони. Ако съгласно националните закони (в които може да липсва имотен регистър и където някои фермери може да нямат идентификационни номера), на фермерите е разрешено законно да отглеждат и продават своя продукт, тогава това също би означавало, че операторите (или търговците, които не са МСП) като цяло ще бъдат в състояние да изпълнят изискването за законност, когато се снабдяват от тези фермери. Операторите (или търговците, които не са МСП) обаче ще трябва да проверят дали няма риск от незаконност в техните вериги за доставки.

Има много различни средства, които операторите (или търговците, които не са МСП) използват понастоящем, за да събират информация за геолокация и законност: някои прибягват до картографиране директно на своите доставчици, докато други разчитат на посредници като кооперации, сертифициращи органи, национални системи за проследяване или други компании. Операторите (или търговците, които не са малки и средни предприятия) носят законова отговорност да гарантират, че информацията за геолокация и законност е правилна, независимо от средствата или посредниците, които използват за събиране на тази информация.

9. Достатъчно ли е производителите да картографират собствената си земя?

Да. Регламентът не се прилага за производители (т.е. дребни стопани), които не пускат продукти на пазара на Съюза (и следователно не попадат в определението за оператори и търговци). В случай на стоки, произведени извън ЕС, основният субект на задължения ще бъде операторът, който пуска продуктите на пазара на ЕС.

10. Ще трябва ли операторите и търговците, които не са МСП, да проверяват и доказват, че географското местоположение е правилно, или от тях се очаква само да упражняват надлежна проверка на рисковете, свързани с това местоположение?

Гарантирането на истинността и точността на информацията за геолокация е ключов аспект от отговорностите, които операторите и търговците трябва да изпълняват. Предоставянето на неточни данни за геолокация би представлявало нарушение на задълженията по регламента.

11. За пратки, съдържащи стоки/продукти от дадена площ (т.е. подобна геолокация), от операторите очаква ли се да извършват надлежна проверка толкова пъти, колкото пускат такива стоки на пазара на Съюза?

Задължението за информация за геолокация, което трябва да бъде предоставено в декларациите за надлежна проверка, чрез информационната система, е свързано с конкретни стоки и продукти. Следователно операторите (или търговците, които не са МСП) ще трябва да посочват тази информация всеки път, когато възнамеряват да пуснат, предоставят на пазара или изнесат стока или продукт на/или от пазара на Съюза. Това позволява на оператора съответно да актуализира геолокационните координати.

12. Може ли полигон да обхваща няколко отделни парцела земя? Могат ли полигоните да покриват съседни парцели земя?

Полигоните трябва да се използват за описване на периметъра на парцелите земя, където е произведена стоката. Всеки полигон трябва да показва единичен парцел земя, независимо дали е

съседен или не. Полигон не може да се използва за проследяване на периметъра на произволна площ, която може да включва парцели земя само в някои от своите части.

13. Ако отговарящи на изискванията стоки от различни произходи се смесват в един и същ силос и след това някои от тези стоки се изпращат до ЕС, очаква ли се произходът, деклариран при пристигане в ЕС, да включва: а) Произхода на всички стоки, които са влезли в силоса, тъй като последно е бил празен (и следователно може потенциално да бъде включен в пратката за ЕС); или б) произход на X количество стоки, влезли в силоса, където X е количеството, изпратено до ЕС.

Операторът ще трябва да декларира произхода на всички стоки, действително изпратени до ЕС. Вариант а) е съобразен с изискванията на регламента. Вариант б) не е разрешен съгласно регламента, тъй като би нарушил забраната съгласно регламента за пускане на продукти с неизвестен произход на пазара на Съюза.

14. Как геолокацията ще позволи проверка на валидността на твърдението за липса на обезлесяване на практика? Тя съответства ли на GPS и карти за обезлесяване? Ще има ли базови карти на горските райони или районите, които са претърпели обезлесяване и деградация на горите? Как ще се процедира, ако не е налице геолокация на ферми, плантации или концесии?

Отговорност на оператора (или търговците, които не са МСП) е да събере геолокационните координати на парцелите земя, където са произведени стоките. Ако операторът не може да събере геолокацията на всички парцели земя, допринасящи за дадена доставка, тогава той/тя не пуска продуктите на пазара на Съюза или не ги изнася от него в съответствие с член 3 от регламента.

Операторите (и търговците, които не са МСП) и правоприлагащите органи биха могли да проверят координатите на геолокацията спрямо сателитни изображения или карти на горската покривка, за да преценят дали продуктите отговарят на изискването за обезлесяване на регламента. Независимо от всичко операторите (и търговците, които не са МСП) остават отговорни.

15. Как да обознача полигони в декларация за надлежна проверка, когато полигоните са във формат на шейпфайл?

Подробните правила за функциониране на информационната система ще бъдат установени с Акт за прилагане. Заинтересованите страни ще бъдат информирани и консултирани относно тези развития чрез Платформата на заинтересовани страни за опазване и възстановяване на световните гори. Информационната система, където е възможно, ще улеснява работата на операторите, като позволява някои широко използвани формати за геолокация да бъдат качени директно в системата. Информационната система ще се развива и ще става все по-модерна с течение на времето въз основа на обратната връзка от потребителите.

16. Какво представлява проследимостта на веригата за доставки и как ще работи на практика? Как данните ще се предават сигурно по веригата на доставки?

Информацията, документите и данните, които операторите и търговците, които не са МСП, трябва да събират и съхраняват за период от 5 години, за да докажат съответствие с регламента, са изброени в член 9 и приложение II, както и в член 2 (28) по отношение на данни, свързани с геолокализация.

Операторите (и търговците, които не са МСП) трябва да упражняват надлежна проверка по отношение на всички съответни продукти, доставени от всеки отделен доставчик. Поради това те въвеждат система за надлежна проверка, която включва събиране на информация, данни и документи, необходими за изпълнение на изискванията, посочени в чл. 9; мерки за оценка на риска, описани в чл. 10; мерки за намаляване на риска, както е посочено в чл. 11. Изискванията за създаване и поддържане на системи за надлежна проверка, отчетност и водене на записи са изброени в чл. 12. Операторите ще трябва да съобщат на операторите и на търговците по веригата на доставки цялата

информация, необходима, за да докажат, че е упражнена надлежна проверка и че не е установен риск или е открит само незначителен риск.

От операторите и търговците, които не са МСП, се изисква да гарантират, че информацията относно проследимостта, която предоставят на правоприлагащите органи в държавите-членки чрез декларацията за надлежна проверка, подадена в информационната система, е правилна.

Разработването и функционирането на информационната система ще бъде в съответствие със съответните разпоредби за защита на данните. Освен това системата ще бъде оборудвана с мерки за сигурност, които ще гарантират целостта и поверителността на споделяната информация.

17. Как ще се прилага проследимостта за продукти, транспортирани през или произхождащи от множество трети държави?

От операторите и търговците, които не са МСП, се изисква да гарантират, че необходимата информация за проследимост, която предоставят на компетентните органи в държавите-членки, е правилна, независимо от дължината или сложността на техните вериги за доставки.

По веригите за доставки може да се добавя информацията за проследимост. Например, пратка соя, която е била доставена от няколко парцела земя и от няколко държави, ще трябва да бъде свързана с декларация за надлежна проверка, която включва всички съответни държави на производство и информация за геолокацията за всеки отделен парцел земя, който е източник за пратката.

18. Какво имате предвид под „диапазон от дата или час на производство“, което е част от изискванията на член 9?

От операторите (и търговците, които не са МСП) се изисква да събират информация за датата или часовия диапазон на производството съгласно задълженията, посочени в член 9 от регламента. Тази информация е необходима, за да се установи дали продуктът не е допринесъл за обезлесяване. Ето защо той се прилага за стоките, обхванати от регламента, които се пускат на пазара или за стоките, които се използват за производството на продукти, обхванати от регламента. За стоки, различни от едър рогат добитък, това се отнася за датата на добив на стоките.

За продукти, различни от живи животни в категорията говеда, датата или времевият диапазон на производство се отнася до клането на животните.

За продукти, различни от жив едър рогат добитък, времевият диапазон на производство се отнася до жизнения цикъл на животното, включително датата на клане.

19. Как се прилага проследимостта за говеда? Ще бъде ли достатъчно да се предостави геолокация на земята, където е родено телето? Някои говеда могат да бъдат преместени на едно или повече места преди клане.

Операторите (или търговците, които не са МСП), които пускат на пазара продукти от едър рогат добитък, трябва да предоставят геолокация всички пространства, свързани с отглеждането на говедата, включително мястото на раждане, фермите, където са били хранени, пасищата и кланиците.

20. Какво може да направи оператор/търговец, който пуска стока на пазара, в случай че неговите доставчици нагоре по веригата не предоставят необходимата информация?

Ако оператори и търговци, които не са МСП, не могат да получат информацията, изисквана от регламента, те трябва да се въздържат от пускане на пазара или износ на съответните продукти, тъй като това би довело до нарушение на регламента, което може да доведе до потенциални санкции.

23. При пускане на пазара или износ на продукти от държава с нисък риск операторът все пак трябва ли да установи географските координати на парцела земя, където са били отгледани стоките?

Да, няма изключение за изискването за проследимост чрез геолокация. Операторите също трябва да оценят сложността на съответната верига на доставки, риска от заобикаляне на регламента и риска от

смесване с продукти с неизвестен произход или произход от държави, или части от тях ,с висок или стандартен риск (чл. 13). Ако операторът получи или бъде уведомен за каквато и да е релевантна информация, която показва риск, че съответните продукти не отговарят на регламента или че регламентът е заобиколен, операторът изпълнява всички задължения по членове 10 и 11 и трябва незабавно да съобщи всяка подходяща информация на компетентния орган.

Обхват

24. Какви продукти са включени в Регламента? Продукти, които може да съдържат съответните стоки, но не са включени в приложение I, като сапун например, подлежат ли на изискванията на регламента?

Регламентът се прилага само за продуктите, изброени в приложение I. Продуктите, които не са включени в приложение I, не са предмет на изискванията на регламента, дори ако съдържат стоки в обхвата на регламента. Например сапунът няма да бъде обхванат от регламента, дори ако съдържа палмово масло.

По същия начин продукти с код по Хармонизирана система (ХС) за описание и кодиране на стоките, които не са включени в приложение I, но които могат да включват компоненти или елементи, получени от стоки, обхванати от регламента – като автомобили с кожени седалки или видове естествен каучук – не са предмет на изискванията на регламента.

Н.В.: Регламентът предвижда списъкът с продукти да може да бъде изменян от Комисията чрез делегиран акт. Комисията ще оцени необходимостта и приложимостта от изготвяне на законодателно предложение до Европейския парламент и до Съвета за разширяване на обхвата на регламента за допълнителни стоки, въз основа на доказателства за въздействието на съответните стоки върху обезлесяването и деградацията на горите. Първото преразглеждане на обхвата на стоките трябва да се извърши в рамките на две години от влизането в сила на регламента.

25. Как се процедира с продуктите, изброени в приложение I, които не съдържат или не са направени от стоките в обхвата? Какво означава „ex“ преди кода по Комбинираната номенклатура (КН)?

Продуктите, включени в приложение I, които не съдържат или не са направени от стоките в обхвата на регламента, не са обхванати от регламента.

Ако има „ex“ преди кода по КН на продуктите в приложение I, това означава „екстракт“ и такива продукти са обхванати от регламента. Например код 9401 може да включва седалки, изработени от суровини, различни от дърво, но само дървените седалки са предмет на изискванията на регламента.

26. Има ли прагов обем или стойност на съответна стока или съответен произведен продукт, включително в рамките на преработените продукти, под които регламентът няма да се прилага?

Не. Операторите и търговците, които пускат или предоставят на пазара на Съюза или изнасят от него съответните продукти, включени в приложение I, независимо от тяхното количество, попадат под задълженията по регламента.

27. Как стои въпросът с продуктите, произведени в ЕС?

Продуктите, произведени в ЕС, подлежат на същите изисквания като продуктите, произведени извън ЕС. Регламентът се прилага за продуктите, изброени в приложение I, независимо дали са произведени в ЕС или внесени.

Например, ако компания от ЕС произвежда шоколад (код 1806, който е включен в приложение I), тогава тя ще се счита за оператор, който подлежи на задълженията на регламента, дори ако какаото на прах, използвано в шоколада, вече е поставено на пазара и изпълнило изискванията за надлежна проверка. За разлика от това, ако компания от ЕС произвежда сапун, който не е включен в приложение I, тя няма да подлежи на изискванията на регламента, дори ако сапунът съдържа палмово масло.

28. Как следва да се разбира текстът „без да се включва опаковъчен материал, използван изключително като опаковъчен материал за поддържане, защита или пренасяне на друг продукт, пуснат на пазара“ в приложение 1 под код по КН 4415 за дървесина? Например, в случай на производител, който продава опаковка на производители (за да защити крайния продукт - да не се продава като краен продукт на потребителите), тази опаковка попада ли в обхвата на Регламента на ЕС за обезлесяването?

Ако някой от въпросните артикули бъде пуснат на пазара или изнесен като самостоятелен продукт, а не като опаковка за друг продукт, той попада в обхвата на регламента и следователно се прилагат изискванията за надлежна проверка.

Ако опаковката, класифицирана под код по ХС 4415, се използва за „поддържане, защита или носене“ на друг продукт, тя не попада в обхвата на регламента.

29. Повечето продукти от рециклирана хартия/картон съдържат малък процент необработена целулоза или рециклирана хартия преди употреба (например изхвърлени картонени остатъци от производството на картонени кутии) за укрепване на влакната. Означава ли това, че цялата рециклирана хартия/картон, съдържаща някакво количество необработена целулоза, попада в обхвата на Регламента на ЕС обезлесяването?

В приложение I се посочва, че регламентът не се прилага за стоки, ако те са произведени изцяло от материал, който е завършил своя жизнен цикъл и в противен случай биха били изхвърлени като отпадък, както е определено в чл.3, точка (1) от Директива 2008/98/ЕО. Ако продуктът съдържа процент нерециклиран материал, тогава той е предмет на изискванията на регламента и нерециклираните материали ще трябва да бъдат проследени обратно до мястото на произход чрез геолокация.

Субекти на задълженията

30. Кой се счита за оператор?

Както е определено в член 2, параграф 15 от регламента, оператор означава всяко физическо или юридическо лице, което в процеса на търговска дейност пуска на пазара или изнася съответни продукти.

Това определение също така обхваща компании, които трансформират един продукт от приложение I (който вече е бил обект на надлежна проверка) в друг продукт от приложение I, оператори по продължение на веригите за доставка. Например, ако компания А, базирана в ЕС, внася какаово масло (код по КН 1804, включен в приложение I), и компания Б, също базирана в ЕС, използва това какаово масло за производството на шоколад (код по КН 1806, включен в приложение I) и го пуска на пазара, както компания А, така и компания Б ще се считат за оператори съгласно регламента.

Въпреки това, ако компания С използва същото какаово масло за производството на бисквити (код по КН 1905, не е включено в приложение I), тогава компания С няма да се счита за оператор и няма да подлежи на задълженията на регламента.

Операторите, които пускат на пазара за първи път един от продуктите, изброени в приложение I и които не са били обект на надлежна проверка в предходен етап от веригата на доставки (например вносители, доставящи какао), независимо от техния размер, подлежат на задължението за подаване на декларация за надлежна проверка.

31. Какво означава „в хода на търговска дейност“?

Комбинираните дефиниции на „оператор“ (член 2.15) и на „в хода на търговска дейност“ (член 2.19) предполагат, че всяка компания, която внася съответни продукти в ЕС за продажба (със или без трансформация) или за употреба в контекста на нейните търговски дейности ще бъде предмет на изискванията за надлежна проверка и ще представи декларация за надлежна проверка.

32. Какви са операторите по протежение на веригата на доставки и как се различават техните задължения?

Операторите по протежение на веригата на доставки са тези, които трансформират продукт, посочен в приложение I (който вече е бил подложен на надлежна проверка) в друг продукт, посочен в приложение I. Техните задължения варират в зависимост от това дали са малки и средни предприятия (МСП) или големи компании.

Когато подават своята декларация за надлежна проверка в информационната система, големите оператори по протежение на веригата на доставки могат да се позовават на надлежна проверка, извършена по-рано във веригата на доставки, като включат съответния референтен номер. Те са длъжни да се уверят, че е извършена надлежна проверка и запазват правната отговорност в случай на нарушение на Регламента.

Операторите по протежение на веригата на доставки, които са на МСП подлежат на същите задължения като операторите и запазват правната отговорност в случай на нарушение на регламента. От тях обаче не се изисква а) да упражняват надлежна проверка за части от своите продукти, които вече са били обект на надлежна проверка; б) да подават декларация за надлежна проверка в Информационната система. Но въпреки това те трябва да предоставят референтни номера за надлежна проверка, получени от предишни стъпки във веригата на доставки.

33. Ако една компания произвежда продукти, изброени в приложение I, с вече внесени и проверени стоки, все пак трябва ли да издадете декларация за надлежна проверка?

Регламентът се прилага както за износ, така и за внос. Операторите, изнасящи съответните продукти, ще трябва да включат референтния номер на декларацията за надлежна проверка в своята декларация за износ. Операторите, изнасящи продукти, произведени със стоки, които вече са били обхванати от декларация за надлежна проверка, могат също да се възползват от съответните опростявания в член 4 (вижте отговора на въпрос 32).

34. Кои компании се считат за едри търговци (търговци, които не са МСП) и какви са техните задължения?

Едрият търговец е търговец, който не е малко и средно предприятие съгласно член 2, параграф 30 от Регламента на ЕС за обезлесяването. Тази разпоредба се отнася до определенията, дадени в член 3 от Директива 2013/34/ЕС.¹

Това по същество ще включва всяка голяма компания, която не е оператор и комерсиализира продуктите, включени в приложение 1, на пазара на Съюза, например големи вериги супермаркети или търговски вериги.

По силата на член 5, параграф 1 от Регламента задълженията на големите търговци са същите като тези на големите оператори надолу по веригата: а) те трябва да подадат декларация за надлежна проверка; б) те трябва да проверят надлежната проверка, извършена преди това във веригата на доставки; в) носят отговорност в случай на нарушение на Регламента.

35. Кой ще бъде държан отговорен, ако продуктите вече са навлезли на пазара или в случай, че информацията не е правилно представена от оператора?

Всички оператори носят отговорност за съответствието на съответния продукт, който възнамеряват да пуснат на пазара на Съюза или да изнасят от него. Регламентът също така изисква операторите (или търговците, които не са МСП) да съобщават цялата необходима информация по веригата на

---

¹ (Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните с тях доклади на някои видове предприятия, за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви на Съвета 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО Текст от значение за ЕИП).

доставки. Следователно, в случай на нарушение на Регламента, всеки участник от веригата за доставки, засегнат от търговията с конкретната пратка, носи отговорност.

Дефиниции

36. Формулировката на определението за несвързана с обезлесяване в чл. 2 (13) (b) („...в случай на съответни продукти, които съдържат или са били направени с помощта на дървесина...“) отделя дървесината от обхвата на продукта, създавайки впечатление за „специален случай“ и повдигане на въпрос относно приложимостта на критерия „обезлесяване“ в член 3, буква а) към дървесината. Трябва ли дървесината да отговаря и на двата критерия, свързани с обезлесяването и деградацията на горите, или само с деградацията на горите?

За да отговаря на изискванията на регламента, дървесината трябва да отговаря и на двата критерия: а) трябва да е добита от земя, която не е обект на обезлесяване след 31 декември 2020 г.; и б) трябва да се добива, без да се предизвиква деградация на горите след 31 декември 2020 г.

37. Какви са съответстващите етапи на добив? Ако дърводобивен оператор през 2022 г. изсече 20% от гора със 100% покритие и остави площта да се възобнови естествено, ще съответства ли дървесината на изискванията на Регламента? След 30 години, след като гората бъде възстановена, може ли да се извърши същата операция със същото заключение относно съответствието с EUDR?

Съгласно регламента, „деградация на горите“ означава структурни промени в горското покритие, приемащи формата на превръщане на девствени гори или естествено възобновяващи се гори в залесени гори, или в друга залесена земя и превръщане на девствени гори в засадени гори (член 2 (7)).

Това определение обхваща всички категории гори, определени от Организацията по горите и земеделието към ООН^{2*}. Следователно деградацията на горите съгласно регламента се състои в трансформиране на определени видове гори в други видове гори или други залесени земи.

Допускат се различни нива на дърводобив, при условие че това не води до трансформация, попадаща в определението за деградация.

38. Определението за „деградация на горите“ ще засегне ли съществуващата система за устойчиво управление на горите?

Деградацията на горите съгласно Регламента се състои в трансформирането на определени видове гори в други видове гори или друга залесена земя. Системите за устойчиво управление на горите могат да бъдат използвани и насърчавани, при условие че не водят до преобразуване, което отговаря на определението за деградация.

39. Как ще приложим клаузата „дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности in situ“, свързана с височината на дърветата и покритието на короните в дефиницията за гора в член 2 (4)?

Ако дървесната растителност има или се очаква да надхвърли повече от 10% покритие на короните, с височина или очаквана височина от 5 м или повече, трябва да се класифицира като „гора“ въз основа на определението на ФАО.

Например младите насаждения, които все още не са достигнали, но се очаква да достигнат гъстота на короната от 10% и височина на дърветата от 5 м, са включени в определението за гора, както и временно незаселените площи, като има предвид, че преобладаващото използване на площта остава гора.

^{2*} Допусната грешка в оригиналния документ. Има се предвид ФАО.

40. Обезлесяването е дефинирано в член 2 (3) като „превръщане на гората в земеделска земя“. Има ли друга промяна на гора в друго земеползване, обхваната от регламента?

Да, обезлесяването съгласно регламента се определя като превръщане в земеделска земя. Преобразуването за други цели като градско развитие или инфраструктура не попада в определението. Например дървесина от гора, която е законно добита за изграждане на път, ще бъде в съответствие с Регламента.

41. Дали природно бедствие – като горски пожари или торнадо, ще се счита за обезлесяване?

Определението за „обезлесяване“ в регламента обхваща преобразуването на горите в земеделска земя, независимо дали е причинено от човека или не, което включва ситуации, дължащи се на природни бедствия. Гора, която е претърпяла пожар и впоследствие е превърната в земеделска земя (след крайната дата), ще се счита за обезлесяване съгласно регламента. В този конкретен случай, на оператора ще бъде забранено да се снабдява със стоки в обхвата на регламента от тази зона (но не поради горския пожар). Обратно, ако се позволи на засегнатата гора да се възобнови, това няма да се счита за обезлесяване и операторът може да набави дървесина от тази гора, след като тя израсне отново.

42. „Други залесени площи“ или други екосистеми ще бъдат ли включени в обхвата на регламента?

Регламентът се основава на определението за „гора“ на Организацията по прехрана и земеделие на ООН (ФАО). Това включва четири милиарда хектара гори – по-голямата част от обитаемата земя, която все още не се използва от селското стопанство, което обхваща области, определени в националните закони като савани, влажни зони и други ценни екосистеми.

Първият преглед на регламента, който трябва да бъде извършен в рамките на една година от влизането му в сила, ще оцени въздействието от по-нататъшното разширяване на обхвата до „други залесени земи“.

Вторият преглед, който ще бъде извършен в рамките на две години след влизането в сила на регламента, ще оцени въздействието от разширяването му към екосистеми извън „горите“ и извън „други залесени земи“.

Преобразуването от естествено възобновяваща се гора в залесени гори или в друга залесена земя вече е част от определението за „деградация на горите“ и дървените продукти, произхождащи от такава преобразовна земя, не могат да бъдат пускани на пазара на Съюза или изнасяни от него.

Надлежна проверка

43. Като оператор от ЕС (или търговец, който не е МСП), какви са моите задължения за надлежна проверка, оценка на риска и намаляване на риска?

Като общо правило операторите (и търговците, които не са МСП) ще трябва да създадат и поддържат система за надлежна проверка, която се състои от три стъпки.

Като първа стъпка те ще трябва да съберат информацията, посочена в член 9, като например стоката или продукта, които възнамеряват да пуснат или изнесат от пазара на Съюза, включително при митнически процедури „допускане за свободно обращение“ и „износ“ както и съответното количество, доставчик, страна на производство, доказателство за законен добив и други. Основно изискване в тази стъпка е да се получат географските координати на парцелите земя, където е произведена съответната стока, и да се предостави подходяща информация: продукт, код по КН, количество, страна на производство, координати за геолокация в декларацията за надлежна проверка, която да се подаде чрез Информационната система.

Ако операторът (или търговците, които не са МСП) не могат да съберат необходимата информация, той трябва да се въздържа от пускане на засегнатите продукти на пазара на Съюза или да извършва

износ от него. Неспазването на това би довело до нарушение на регламента, което може да доведе до потенциални санкции.

Като втора стъпка компаниите ще трябва да използват информацията, събрана при първата стъпка, при оценката на риска, като част (стълб) от своите системи за надлежна проверка, за да проверят и оценят риска от навлизане на несъответстващи продукти във веригата на доставки, като вземат предвид критериите, описани в чл. 10. Операторите трябва да демонстрират как събраната информация е била проверена спрямо критериите за оценка на риска и как са определили риска.

В третата стъпка те ще трябва да предприемат адекватни и пропорционални смекчаващи мерки, в случай че открият в стъпка две повече от незначителен риск за несъответствие, за да се уверят, че рискът става незначителен, като се вземат предвид критериите, описани в член 11. Тези мерки трябва да бъдат документирани.

Операторите, които доставят стоки изцяло от райони, класифицирани като нискорискови, ще подлежат на опростени задължения за надлежна проверка. Съгласно член 13 те ще трябва да събират информация в съответствие с член 9, но от тях няма да се изисква да оценяват и намаляват рисковете (членове 10 и 11), освен ако операторът не получи или не бъде уведомен за каквато и да е имаща отношение информация, включително обосновани опасения подадени съгласно член 31, което би подсказало за риск съответните продукти да не отговарят на настоящия регламент (член 13, параграф 2).

44. Какво представлява „упълномощен представител“ и какви са задълженията на това лице на практика?

Съгласно член 6 операторът и търговецът, който не е МСП, може да посочи упълномощени представители да представят декларация за надлежна проверка от тяхно име. В този случай операторът и търговецът запазват отговорността за съответствието на съответните продукти. Ако операторът е физическо лице или микропредприятие, той може да упълномощи следващия оператор или търговец във веригата за доставки да действа като негов упълномощен представител, при условие че не е физическо лице или микропредприятие. В този случай първият оператор носи отговорност за съответствието на продукта.

45. При какви обстоятелства едно дружество може да извършва надлежна проверка от името на своя филиал?

Вътрешната организация и политиката за надлежна проверка на дружеството не се уреждат от правилата на Регламента. Когато даден продукт е пуснат или предоставен на пазара, съответният оператор или търговец – следователно субектът, чието име фигурира в декларацията за надлежна проверка, е отговорен за съответствието на продукта и за цялостното съответствие с Регламента.

46. Какви са моите задължения за декларация за надлежна проверка, ако повторно внасям продукт, който преди това е бил изнесен от ЕС?

Ако оператор (или търговец, който не е МСП) повторно внесе продукт, който преди това е бил изнесен от ЕС и го постави под митническата процедура „допускане за свободно обращение“, тогава се прилагат същите задължения, както ако продуктът се внася за първи път на пазара. Вече съществуващите декларации за надлежна проверка могат да помогнат на оператора да упражнява надлежна проверка.

47. Каква е ролята на схемите за сертифициране/проверка съгласно регламента?

Схемите за сертифициране могат да се използват от членовете на веригата за доставки, за да подпомогнат тяхната оценка на риска, доколкото сертифицирането обхваща информацията, необходима за спазване на техните задължения съгласно регламента. От операторите и търговците, които не са МСП, ще се изисква да полагат надлежна грижа и ще бъдат държани отговорни за всяко нарушение.

Система за сравнителен анализ и партньорства

48. Какво е система за сравнителен анализ на страната и как ще работи процесът на сравнителен анализ?

Система за сравнителен анализ, управлявана от Комисията, ще класифицира страните или части от тях в три категории (висок, стандартен и нисък риск) според нивото на риск от производство в такива страни на стоки, които водят до обезлесяване.

Критериите за идентифициране на рисковия статус на страните или части от тях са определени в член 29 от Регламента. Член 29 (2) възлага на Комисията да разработи система и да публикува списъка на държавите или части от тях не по-късно от 18 месеца след влизането в сила на Регламента, когато започнат да се прилагат основните задължения по Регламента. Той ще се основава върху обективен и прозрачен оценъчен анализ, като се вземат предвид най-новите научни доказателства, международно признати източници.

49. Каква е методологията за системата за сравнителен анализ на страната?

Методологията в момента се разработва от Комисията и ще бъде представена на бъдещи срещи на Платформата за обезлесяване на заинтересованите страни.

50. Как страните производители и другите заинтересовани страни могат да се включат в процеса на сравнителен анализ и как информацията, предоставена от страните производители и други заинтересовани страни, ще бъде оценена, проверена и използвана?

Съгласно член 29, (5) от Комисията се изисква да започне конкретен диалог с всички държави, които са или има риск да бъдат класифицирани като високорискови, с цел намаляване на тяхното ниво на риск. Този диалог ще бъде възможност за страните партньори да предоставят допълнителна подходяща информация и да работят в тесен контакт с ЕС преди финализирането на класификацията.

51. Сравнителният анализ ще вземе ли предвид рисковете за законността, както и обезлесяването и деградацията на горите? Как ще бъдат оценени/взети под внимание законодателството и горските политики на страните производителки, особено по отношение на „законното обезлесяване“ по време на процеса на сравнителен анализ?

Списъкът с критерии е описан в член 29 от регламента. Оценката на Комисията трябва да вземе предвид критериите, определени в член 29.3 и може също така да вземе предвид набор от други критерии, описани в член 29.4.

52. Как се подпомагат страните производители и дребните стопани да произвеждат продукти в съответствие с регламента? Как можем да гарантираме, че дребните стопани не са изключени от веригите за доставки?

Европейският съюз и неговите държави-членки са поели задължение да засилят ангажимента със страните партньори, както страните потребители, така и страните производители за съвместно справяне с обезлесяването и деградацията на горите. Партньорствата и механизмите за сътрудничество ще подкрепят страните да поставят проблема с обезлесяването и деградацията на горите, когато е открита конкретна необходимост и където се търси сътрудничество – например, за да се помогне на дребните стопани и компаниите да осигурят работа само с вериги за доставки без обезлесяване. Комисията вече участва в проекти за разпространение на информация, повишаване на осведомеността и решаване на технически въпроси чрез семинари за дребни стопани в най-засегнатите трети страни.

53. Как можем да намалим риска операторите да избягват определени вериги за доставки или определени страни/региони производители, които са определени като „високорискови“?

Операторите, които се снабдяват от стандартни и високорискови държави или части от държави, подлежат на същите редовни задължения за надлежна проверка. Единствената разлика е, че пратките от страни с висок риск ще бъдат обект на засилен контрол от страна на компетентните органи

(проверка на 9% от операторите доставящи от зони с висок риск). В този смисъл драстични промени във веригите за доставки не са оправдани или очаквани. Освен това класификацията с висок риск ще изисква конкретен диалог с Комисията за съвместно справяне с първопричините за обезлесяването и деградацията на горите и с цел да се намали тяхното ниво на риск.

Подпомагащо изпълнение

54. Какво представлява информационната система и „Едно гише на ЕС“?

Информационната система (ИС) е ИТ системата, която ще съдържа декларациите за надлежна проверка, подадени от операторите и търговците за спазване на изискванията на Регламента. Информационната система ще бъде работеща при започване на прилагането на Регламента и ще предоставя на потребителите функционалностите, изброени в чл. 33(2) от Регламента.

Средата на едно гише на ЕС за митниците (EU SWE-C) е рамка, която позволява оперативна съвместимост между митнически ИТ системи и немитнически системи, като например информационната система, създадена с чл. 33 от Регламента³. Централният компонент на EU SWE-C, известен като системата EU CSW-CERTEX, ще свърже информационната система с митническите ИТ системи и ще даде възможност за споделяне и обработка на данни, предоставени на митническите и немитническите органи от икономическите оператори. Така системата на едно гише ще осигури обмен на информация в реално време и цифрово сътрудничество между митническите органи и компетентните органи, отговарящи за изпълнението на немитнически формалности, включително в областта на опазването на околната среда.

55. Какви гаранции за сигурност на данните ще имат и кой ще има достъп до информацията, която притежават?

Информационната система и впоследствие нейната взаимовръзка със средата на едно гише на ЕС за митниците ще бъдат приведени в съответствие със съответните и приложими разпоредби по отношение на защитата на данните.

В съответствие с политиката на Съюза за отворени данни, Комисията предоставя достъп на широката общественост до пълните анонимизирани набори от данни на информационната система в отворен формат, който може да бъде машинно четим и гарантира оперативна съвместимост, повторна употреба и достъпност.

Взаимодействие с други политики и процеси

56. Как регламентът се свързва с Директивата на ЕС за възобновяема енергия?

Целите на Регламента за обезлесяването и Директивата за енергията от възобновяеми източници се допълват, тъй като и двете са имат за основна цел борбата с изменението на климата и загубата на биологично разнообразие. Стоките и продуктите, които попадат в обхвата на двата акта, ще попадат под изискванията за общ пазарен достъп съгласно EUDR и за отчитане като възобновяема енергия съгласно Директивата за възобновяема енергия (RED). Тези изисквания са съвместими и взаимно се подсилват. В конкретния случай на системи за сертифициране за ниска непряка промяна в земеползването (ILUC) съгласно Регламент (ЕС) 2019/807 на Комисията, допълващ Директива (ЕС) 2018/2001, тези системи за сертифициране могат също да се използват от оператори и търговци в рамките на техните системи за надлежна проверка за получаване на информация, изисквана от EUDR, за да отговарят на някои от изискванията за проследимост и информация, посочени в член 9. Както при всяка друга система за сертифициране, тяхното използване не касае правната отговорност и задълженията съгласно EUDR за операторите и търговците да упражняват надлежна проверка.

Времеви график

57. Какви са сроковете за влизане в сила и прилагане на регламента и каква е разликата между големите предприятия спрямо микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

³ Средата на ЕС „Едно гише“ за митниците (europa.eu)

Регламентът беше публикуван в Официален вестник на Европейския съюз на 9 юни 2023 г. Той влиза в сила на 29 юни 2023 г. Въпреки това, приложимостта на някои членове, изброени в параграф 2 на член 38, ще влезе в сила на 30 декември 2024 г. (18 месеца преход) и на 30 юни 2025 г. (24 месеца преход) за микро- и малки предприятия.

58. Ще трябва ли продуктите, пуснати на пазара на Съюза между влизането в сила на регламента и неговата(ите) дата(и) на прилагане, да отговарят на изискванията на регламента?

Прилагането за оператори и търговци, които не са МСП, се предвижда 18 месеца след влизането в сила на регламента (на 30 декември 2024 г.). Това означава, че операторите и търговците не са длъжни да спазват изискванията за продуктите, пуснати на пазара на Съюза преди тази дата. За МСП този срок се удължава (24 месеца след влизане в сила на регламента – 30 юни 2025 г.).

Други въпроси

59. Ще издаде ли Комисията насоки относно този регламент?

Комисията вече събира информация и насърчава диалога между заинтересованите страни, чрез Платформата на заинтересованите страни за защита и възстановяване на световните гори, с оглед предоставяне на неофициални насоки по редица въпроси. Този документ с често задавани въпроси вече отговаря на най-честите въпроси, получавани от Комисията от съответните заинтересовани страни и ще бъде актуализиран с времето. Ако е необходимо, ще бъдат мобилизирани допълнителни инструменти за улесняване.

60. Операторите, които не са МСП, ще трябва ежегодно да докладват публично относно своята система за надлежна проверка. За тези оператори, които са в обхвата на Директивата за корпоративно отчитане на устойчивостта (CSRD) и съвременно покриват стандартите на ЕС за отчитане на устойчивостта (ESRS), достатъчно ли е да публикуват доклада си в съответствие с изискванията в CSRD? Ще има ли допълнителни изисквания за докладване?

Регламентът предвижда, че що се отнася до задълженията за докладване, операторите, попадащи и в обхвата на други законодателни инструменти на ЕС, които определят изисквания относно надлежната проверка на веригата на стойността, могат да изпълнят своите задължения за докладване съгласно регламента, като включат необходимата информация, когато докладват в контекста на други законодателни инструменти на ЕС (член 12.3).

61. Кога ще заработи горската обсерватория на ЕС? Как това ще помогне на компаниите да прилагат регламента?

Обсерваторията ще се основава на вече съществуващи инструменти за мониторинг, включително продукти на Коперник и други публично или частно достъпни източници, за да подкрепи прилагането на настоящия регламент, чрез предоставяне на научни доказателства, включително карти на земното покритие към крайната дата относно глобалното обезлесяване и деградацията на горите и свързаната търговия. Използването на тези карти няма да гарантира автоматично, че условията на регламента са спазени, но ще бъде инструмент, който да помогне на компаниите да гарантират спазването на настоящия регламент, например за оценка на риска от обезлесяване. Компаниите все още ще бъдат задължени да извършват надлежна проверка.

Обсерваторията на ЕС за горите ще обхване всички гори по света, включително европейските гори и ще бъде разработена в съответствие с други текущо разработващи се политики на ЕС като например Регламента за мониторинг на горите и надграждането и подобряването на Информационната система за горите в Европа (FISE).

Все още няма точна дата за пълното пускане в действие на Обсерваторията (ориентировъчната дата за онлайн платформата е декември 2023 г.). Наличието на услугите, предоставяни в бъдеще от Обсерваторията, обаче не е предварително условие за спазване на изискванията, определени от настоящия регламент.

62. Член 17 позволява на компетентните органи да предприемат незабавни мерки – включително спиране на продукта – в ситуации, които представляват висок риск от неспазване. Какво представлява висок риск и за колко дълго може да бъде спрян продукта?

Компетентните органи могат да идентифицират ситуации, при които съответните продукти представляват висок риск от несъответствие с изискванията на Регламента въз основа на различни обстоятелства, включително проверки на място, резултата от техния анализ на риска в техните базирани на риска планове или рискове, идентифицирани чрез информационната система или въз основа на информация, идваща от друг компетентен орган, обосновани опасения и др. В такива случаи компетентните органи могат да въведат временни мерки, както е определено в член 23, включително спиране на пускането или предоставянето на продукта на пазара. Това спиране трябва да приключи в рамките на три работни дни или 72 часа в случай на нетрайни продукти. Компетентният орган обаче може да стигне до заключението, въз основа на проверките, извършени през този период от време, че спирането трябва да бъде удължено с допълнителни периоди от три дни, за да се установи дали продуктите са в съответствие с регламента.